

Posudek disertační práce

Možnosti a meze implementace e-learningu na prvním stupni základní školy

Autor práce: **Mgr. Marie Hubálovská**

Doktorský studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

Školitel: doc. RNDr. PaedDr. Pavel Trojovský, Ph.D.

V předložené disertační práci je řešena problematika implementace e-learningových materiálů na 1. stupni základní školy. Prostředí e-learningu je v dnešní době již prostředím běžně využívaným, ne však na všech studijních škol. Především v základním školství je užívání na základních školách tématem poměrně málo probádaným. Zpracovávané téma je z tohoto pohledu aktuální a důležité, cíle práce a práce samotná je rozhodně přínosná.

Doktorandka vytvořila práci o rozsahu 141 stran, z čehož textová část je na 122 stranách, zbytek jsou přílohy a přehled použité literatury a publikační činnosti doktoranda. Práce má logickou strukturu, je tvořena celkem 9 kapitolami, celkově je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou část.

Úvod disertační práce je věnován podrobnému pedagogickému přehledu tematických oblastí jako je edukační proces, vyučovací metody, didaktické prostředky, žák a učitel. Podrobně rozebírá problematiku gramotností, především ICT digitální, internetovou, informační a počítačovou. Poslední z teoretických kapitol je věnována technologii implementace ICT do procesu výuky. Použité informační zdroje jsou řádně citovány, v těchto teoretických statích jsou zmíněny i aktuální výzkumy v těchto oblastech a zkušenosti a výsledky zahraničních studií a výzkumů. Vzhledem k zaměření celé práce a jejímu názvu bych očekávala v této teoretické části práce podrobnější rozbor problematiky e-learningu, nejen v oblasti orientované převážně na pedagogickou stránku, ale i technických prostředků, které samotný e.learning nabízí (nejen LMS Moodle a nástroj Hot Potatoes). Celkově však tuto část práce považuji za bezproblémovou a kvalitně zpracovanou.

Od strany 53 je v práci popsána její výzkumná část. V úvodu je nastíněn obsah výzkumné části a jeho postupné naplnění jednotlivými dílčími kroky. Výzkumná část tak jak vyplývá i z následného textu byla provedena na ZŠ Bratří Čapků v Úpici. Hlavní cíl výzkumu je formulován jako popis implementace LMS Moodle a e-learningového materiálu do výuky na 1. st. základní školy. V návaznosti na tento cíl si doktorandka vytýčila dvě výzkumné otázky – Ovlivní implementace výukového e-learningového materiálu efektivitu vyučování na 1. stupni ZŠ? a Jaké změny tato implementace přinese? Vytýčené dílčí cíle jsou podkladem pro strukturu případové studie, kterou si studentka zvolila jako hlavní výzkumný nástroj. Poněkud matoucím se stal následný text práce, u nějž bych očekávala postupně jednotlivé části tak, jak byly vytýčeny v rámci dílčích pěti cílů. Sled následujících kapitol je trochu jiný, nicméně v něm jsou všechny vytýčené dílčí cíle popsány. Strukturovanost dle dílčích cílů by čtenáři nejspíš ulehčila pochopení souvislostí a zjištěných výsledků celého výzkumu. Např. kapitolu 5 – Design výzkumu by bylo vhodnější zařadit do části teoretické.

Kapitolu č. 8 – Cvičení vytvořená v programu Hot Potatoes – tvoří ukázky studentkou navržených a vytvořených e-learningových cvičení pro několik předmětů. Tato cvičení se stala základem následného výzkumu. Studentka pro zkoumání vlivu ICT v podobě e-learningových cvičení vytvořených v programu Hot potatoes, zvolila metodu přímého pozorování. Průběh navštívených hodin popsala formou případových studií. Výsledky dotazníkového šetření, které doplňují případové studie, jsou sestaveny do tabulek a graficky znázorněny. Graficky znázorněné výsledky jsou opatřeny vždy podrobným komentářem. Další zvolenou výzkumnou metodou byl skupinový rozhovor s učiteli (kapitola 9.6.). Doktorandku zajímalo hodnocení zavedených e-learningových materiálů do výuky (konkrétněji např. jejich postoj k zapojení e-learningových cvičení do vyučování nebo vytipování činností, které dětem při práci v e-learningu dělají problémy). Zjištění a postřehy uvedla v závěru kapitoly.

Podrobně jsou výsledky celého šetření shrnuty v příloze 1 a 2. U obhajoby práce bych přivítala stručné odpovědi vyplývající z výsledků výzkumného šetření na formulované otázky výzkumu, které si doktorandka stanovila.

Použité informační zdroje, správně v práci citované, a samotné publikační aktivity doktorandky dokladují její schopnost systematické vědecké práce a jejího publikování.

Předložená disertační práce svědčí o cílevědomém a precizním přístupu autorky k řešené problematice. Cíle práce, které si stanovila, svou prací splnila. Ukázala, že je velmi dobrým znalcem této problematiky, kterou dokáže i efektivně rozvíjet. To dokladuje především velké množství samostatně vytvořeného e-learningového materiálu, přímo použitelného v reálné výuce.

Na základě všech zmíněných skutečností konstatuji, že autorka prokázala schopnost a připravenost k samostatné tvůrčí činnosti, ovládá moderní vědecké poznatky a má teoretické znalosti v oblasti řešení tématu i vědecké práce celkově.

*Disertační práci Mgr. Marie Hubálovské s názvem „Možnosti a meze implementace e-learningu na prvním stupni základní školy“ doporučuji **přijmout k obhajobě před komisí doktorského studijního oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání ve studijním programu Specializace v pedagogice a po úspěšné obhajobě udělit doktorandce titul Ph.D.***

Otázka k obhajobě

1. V kapitole č. 3.7. - *Zahraniční studie implementace ICT na prvním stupni základní školy* – str. 46 je umístěno schéma Použití ICT ve výuce a učení. Objasněte prosím na konkrétním příkladu rozdíl mezi učením prostřednictvím ICT a učením s ICT.
2. V kontextu s názvem práce uveďte „možnosti a meze“ implementace e-learningové výuky na 1.st. základní školy a zamyslete se nad tím, kde jsou případně na základě výsledků Vaší práce jeho příležitosti k uplatnění ve výuce na 1.st ZŠ.